

‘Fearing a loss to a colony’. Hockey in het Britse Rijk.

De prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal in de Britse media als onderdeel van de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië, 10 maart-28 mei 1928.

Afbeelding 1: Het Brits-Indische olympische hockeyelftal in 1928¹

Student: Wouter Keeris

Studentnummer: 3973190

Onderwijsinstelling: Universiteit Utrecht

Opleiding: Geschiedenis

Vak: Onderzoeksseminar III: ‘Imperialisme, kolonialisme en *global history*’

Cursuscode: GE3V14053

Docent: Hans van der Jagt

Aantal Woorden: 8631

Plaats: Utrecht

Datum van inleveren: 15 juni 2017

¹ Het Olympisch hockeytoernooi, *Sumatra Post*, 29 mei 1928.

Inhoudsopgave

<u>Samenvatting</u>	3
<u>Inleiding</u>	4
<u>Historiografie</u>	5
<u>Theoretisch kader</u>	6
<u>Methodologie</u>	9
<u>Hoofdstuk 1: De rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië</u>	10
<u>Inleiding</u>	10
<u>Paragraaf 1.1: Britse Rijk</u>	10
<u>Paragraaf 1.2: Britse-Indië</u>	12
<u>Conclusie</u>	14
<u>Hoofdstuk 2: De rol van (hockey)sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië.</u>	15
<u>Inleiding</u>	15
<u>Paragraaf 2.1: Britse Rijk</u>	15
<u>Paragraaf 2.2: Brits-Indië</u>	17
<u>Conclusie</u>	20
<u>Hoofdstuk 3: De prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal rond de Amsterdamse Olympische Spelen in de Britse media.</u>	21
<u>Inleiding</u>	21
<u>Paragraaf 3.1: <i>Daily Express</i></u>	21
<u>Paragraaf 3.2: <i>Daily Mirror</i></u>	25
<u>Conclusie</u>	27
<u>Conclusie</u>	28
<u>Literatuurlijst</u>	30

Samenvatting

In deze scriptie is de vraag gesteld hoe de verslaggeving van de prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal tussen 10 maart en 28 mei 1928 in de Britse media getypeerd kan worden. Vernieuwend in dit onderzoek is dat deze hockeyprestaties zijn gekoppeld aan de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië. Onderzocht is welke rol cultuur en (hockey) sport in deze verhoudingen hadden. Om de verslaggeving van de hockeyprestaties te typeren, is de theorie van Patrick McDevitt getoetst aan de casus van het Brits-Indische olympische hockeyelftal. Deze theorie houdt in dat nederlagen van koloniën gedurende de twintigste eeuw steeds meer gezien werden als een voorbode van het einde van het Britse Rijk en niet meer uitgelegd werden door de Britse eigenschappen van de tegenstander te benadrukken. Voor deze scriptie is zowel secundair literatuuronderzoek als primair bronnenonderzoek gedaan. Een vernieuwend element daarin is de analyse van twee kranten, respectievelijk de *Daily Express* en de *Daily Mirror*. De belangrijkste conclusies van deze scriptie zijn:

- (Hockey)sport als cultureel fenomeen nam een belangrijke plaats in in het behouden en benadrukken van de Britse autoriteit in Brits-Indië.
- Uit analyse van de *Daily Express* en de *Daily Mirror* blijkt dat de Brits-Indische hockeyprestaties gevoelig waren voor de kranten.
- De Britse verslaggeving van de hockeyprestaties van Brits-Indië is exemplarisch voor de angst van het Britse Rijk om gezichtsverlies te leiden aan het begin van de twintigste eeuw en kan ook als zodanig worden getypeerd als onderdeel van de koloniale verhoudingen met Brits-Indië.

Inleiding

De drie doelpunten van Brits-Indiër Dhyhan Chand in de finale van het olympisch hockeytoernooi op 26 mei 1928 in Amsterdam waren het startsein van een decennialange Brits-Indische hegemonie in de hockeywereld. Tussen 1928 en 1972 won (voormalig) Brits-Indië alle gouden olympische hockeymedailles. In Amsterdam werd door de Brits-Indische hockeymannen tevens de eerste gouden medaille voor een Britse kolonie gehaald. Het olympisch hockeytoernooi stond in 1928 voor de derde keer op het programma; zowel in 1908 als in 1920 won Groot-Brittannië de gouden medaille. Uitgerekend Groot-Brittannië deed niet mee in Amsterdam.²

Groot-Brittannië zou in Amsterdam haar titel verdedigen, maar een elftal met negen Britse olympische kampioenen liep in aanloop naar het olympisch hockeytoernooi tegen een 4-0 oefennederlaag aan tegen Brits-Indië, ‘which prompted the English to withdraw from the Amsterdam Olympics fearing a loss to a colony!’³ Volgens de Indiase sportjournalist Boria Majumdar had deze oefennederlaag een grote impact en was het de reden voor de toenmalig olympisch kampioen niet deel te nemen aan het olympisch hockeytoernooi in Amsterdam. Groot-Brittannië speelde na deze wedstrijd tot aan de onafhankelijkheid van Brits-Indië niet meer tegen Brits-Indië. De Britten besloten zelfs om tot 1948 niet meer deel te nemen aan het olympisch hockeytoernooi.

Kennelijk moest een nieuwe nederlaag tegen Brits-Indië ten koste van alles voorkomen worden. Waarom waren deze prestaties van het Brits-Indische hockeyteam zo gevoelig voor Groot-Brittannië? Op die vraag zal in deze scriptie aan de hand van primaire bronnen, Britse kranten uit 1928, een antwoord gegeven worden. In deze scriptie zal specifiek de rol van hockey en het Brits-Indische hockeyteam van 1928 voor Groot-Brittannië in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië worden onderzocht. De hoofdvraag ‘Hoe kan de verslaggeving van de prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal rond de Amsterdamse Zomerspelen (1928) in de Britse media getypeerd worden als onderdeel van de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië?’ zal centraal staan.

De onderlinge verhouding van Groot-Brittannië met Brits-Indië is de context waarin de Brits-Indische hockeyprestaties van 1928 zijn onderzocht. Om tot een antwoord op de hoofdvraag

² Ronojoy Sen, *Nation at play: a history of sport in India* (2015 New York) 137-164.

³ Boria Majumdar, “1928: When the Brits feared losing to a colony (India)”, *The Times of India* 18 juli 2016 via website: *The Times of India* <<http://blogs.timesofindia.indiatimes.com/flavours-of-kolkata/1928-when-the-brits-feared-losing-to-a-colony-india/>>(16 februari 2017).

te komen, spitst dit onderzoek zich via drie deelvragen geleidelijk verder toe op deze casus. De eerste deelvraag richt zich op de rol van cultuur: ‘Wat is de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië?’ De tweede deelvraag is toegespitst op de rol van (hockey)sport, als cultureel fenomeen: ‘Wat is de rol van (hockey)sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië?’ De laatste deelvraag richt zich op de casus van het Brits-Indische olympische hockeyelftal: ‘Hoe werden de prestaties van de Brits-Indische hockeyers rond de Amsterdamse Zomerspelen ontvangen in de Britse media?’

Historiografie

Enkele historici hebben reeds onderzoek gedaan naar de rol van sport als cultureel fenomeen in het Britse Rijk. Een enkeling heeft onderzoek gedaan naar de prestaties van het Brits-Indische hockeyteam rond de Olympische Spelen van 1928. Om het onderwerp van deze scriptie in te leiden en duidelijk te maken binnen welk historiografisch debat deze scriptie zich bevindt en hoe deze scriptie dit debat verrijkt, is het nuttig enkele van deze eerdere onderzoeken kort te bespreken.

De Australische historicus Brian Stoddart definieert in zijn artikel de culturele rol van sport in het Britse Rijk. Andere sporten dan hockey, zoals cricket, staan centraal in zijn analyse. Stoddart meent dat er in de koloniale historiografie vooral geschreven wordt over het behoud en verlies van politieke en militaire controle van de onderdrukte kolonie door de imperiale macht en dat er te weinig nadruk ligt op informele instituties, zoals sport: ‘Through sport were transferred dominant British beliefs as to social behaviour, standards, relations, and conformity, all of which persisted beyond the end of the formal empire, and with considerable consequences for the postcolonial order’⁴ Door sport werd de kolonie de ‘imperial models of social performance’ aangeleerd.⁵ Stoddart stelt echter dat sport als cultureel overheersingsmiddel ook nadelig kon zijn voor Groot-Brittannië. Dit kon bijvoorbeeld het geval zijn wanneer sportwedstrijden door koloniën gewonnen werden van Groot-Brittannië.⁶

Waar Stoddart sport als vorm van culturele overheersing van het Britse Rijk ziet, stelt Megan Mills, afkomstig uit Canada, dat hockeysport een grote rol had in het proces van identiteitsvorming van de Anglo-Indiërs, mensen van zowel Britse als Indische komaf, in Brits-

⁴ Brian Stoddart, “Sport, cultural imperialism, and colonial response in the British Empire,” *Comparative studies in society and history* Vol. 30, No. 4 (Okt., 1988) 651.

⁵ Stoddart, “Sport, cultural imperialism, and colonial response in the British Empire,” 655.

⁶ *Ibidem*, 667.

Indië. Anglo-Indiërs voelden zich, onder andere door racisme vanuit Europa, niet verbonden met zowel de Britse als de lokale samenlevingen in Brits-Indië.⁷ Mills ziet dat sport een belangrijk element was in de bevestiging van de identiteit en het presteren in sport als belangrijke weerlegging van racisme.⁸ Het talent en de toewijding van de Anglo-Indiërs in hockey is volgens Mills een van de verklaringen van de hockeysuccessen, zoals die op de Olympische Spelen van 1928. Acht van de elf Brits-Indische hockeyers waren van Anglo-Indische komaf.⁹

Ronojoy Sen, afkomstig uit India, trekt de Brits-Indische hockeyprestaties in 1928 breder en in lijn met de Indiase sportgeschiedenis. Hij benadrukt de continuïteit daarvan door de eeuwen heen. Sen stelt dat ondanks politieke gebeurtenissen, zoals de koloniale onderwerping van Brits-Indië door Groot-Brittannië, en veranderingen die daardoor zijn ontstaan er in de Indiase sport sprake is van continuïteit vanaf de Oudheid tot nu.¹⁰ Hockey heeft volgens Sen een unieke positie in de geschiedenis van India omdat hockey de eerste sport is waarin voor de Indiase onafhankelijkheid van Groot-Brittannië successen zijn behaald.

Waar Stoddart zich in zijn onderzoek richt op de rol van andere sporten in de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië, zal in deze scriptie de rol van hockey centraal staan. In dit onderzoek zal een nieuw perspectief gebruikt worden om de Brits-Indische hockeyprestaties te onderzoeken. Het uitgangspunt van Mills was de Anglo-Indische identiteit, dat van Sen de continuïteit in de Indiase sportgeschiedenis. De Brits-Indische hockeyprestaties worden in deze scriptie bekeken vanuit een Brits perspectief. Het perspectief van mijn onderzoek is zodoende uniek en stelt de betekenis van de Brits-Indische hockeyprestaties voor de Britse koloniale verhoudingen met Brits-Indië centraal.

Theoretisch kader

Het theoretisch kader, waarbinnen dit onderzoek zich positioneert, is de tegenstelling tussen sporttheoretici die continuïteit of discontinuïteit in de sportgeschiedenis zien. De verschillende opvattingen van theoretici die stellen dat er een verschil is tussen moderne (geciviliseerde) en premoderne (niet-geciviliseerde) sporten en zij die dat onderscheid niet maken. De eerste

⁷ Megan S. Mills, "Community, identity and sport: Anglo-Indians in colonial and postcolonial India," in: *Subaltern sports: politics and sport in South Asia*, ed. James H. Mills (2012 Londen) 207.

⁸ Mills, "Community, identity and sport: Anglo-Indians in colonial and postcolonial India," 216.

⁹ Ibidem, 209-210.

¹⁰ Sen, *Nation at play*, 4.

wetenschappers die sport als politieke en culture actor in de maatschappij serieus namen waren de Amerikaanse sporthistoricus Eric Guttman en de sociologen Norbert Elias, afkomstig uit Duitsland, en Eric Dunning, afkomstig uit Engeland. Zij zetten zich af tegen de Nederlandse historicus Johan Huizinga. Volgens Huizinga moet het spel niet als cultuurverschijnsel gezien worden maar als een onderdeel van de mens. Huizinga meent dat de mens altijd een *Homo Ludens* is geweest en dat een mens dus per definitie spelend is. Door te stellen dat alles wat de mens doet in feite een spel is, bagatelliseert Huizinga de rol van sport die door andere historici als van belang wordt geacht in cultureel en politiek opzicht.¹¹

Tot eind jaren zeventig was dit de belangrijkste manier om naar sport te kijken. Guttman bekritiseert deze waardering en meent dat het verschil tussen moderne en antieke sport hierin van groot belang is.¹² Guttman meent dat moderne sport in tegenstelling tot de antieke sport een enorme rol heeft gehad in de vorming van hedendaagse samenlevingen en dus als zeer relevant onderwerp gezien dient te worden. Een moderne sport, die volgens Guttman in de achttiende eeuw voor het eerst voorkwam, moet echter wel aan een aantal voorwaarden voldoen om als moderne sport bestempeld te worden: ‘secularism, equality of opportunity, specialization of roles, rationalization, bureaucratic organization, quantification, and the quest for records.’¹³

Elias en Dunning vinden sport, net als Guttman, een goed en nuttig wetenschappelijk onderzoeksonderwerp; kennis van sport is volgens hen kennis over de samenleving.¹⁴ Zij achten het competitieve en gereguleerde element van sport van groot belang. Er zijn binnen moderne sporten namelijk regels die ervoor zorgen dat het niet overgaat in fysiek geweld. Zo onderscheidt sport zich volgens hen van militaire praktijken en andere handelingen van geweld.¹⁵ De regels binnen sport zijn volgens Elias en Dunning een afspiegeling van de maatschappij. In de belangrijkste theorie van Elias, *The Civilizing Process*, meent hij dat wanneer een maatschappij meer gereguleerd en ‘beschaafder’ werd, dit ook een gelijkvormige verandering in onder andere sport laat zien waardoor de sport niet of nauwelijks uit de hand loopt. Als belangrijkste voorbeeld wordt Groot-Brittannië genoemd, dat als eerste land sport civiliseerde, reguleerde en in zijn vorm verspreidde over de rest van de wereld.¹⁶

¹¹ Huizinga, *Homo Ludens: proeve eener bepaling van het spel-element der cultuur* (1938 Amsterdam) 10-11.

¹² Allen Guttman, *From ritual to record: The nature of modern sport* (1978 New York) 15.

¹³ Guttman, *From ritual to record*, 16.

¹⁴ Norbert Elias en Erica Dunning, *Quest for excitement: Sport and leisure in the civilizing process* (1986 Oxford) 20.

¹⁵ Elias en Dunning, *Quest for excitement*, 21.

¹⁶ Ibidem, 21-22.

Sen, reeds besproken bij de historiografie, maakt daarentegen geen onderscheid tussen moderne of premoderne sport.¹⁷ Hij benadrukt de continuïteit van de sportgeschiedenis en specifiek die van India. Sen breidt de stelling van de Indiase politicoloog Sunil Khilnani uit dat ‘agencies of modernity - “European colonial expansion, the state, nationalism, democracy, economic development”- have developed contemporary India.’¹⁸ Sen stelt dat sport, net als deze factoren, een rol heeft gehad in de evolutie van India en de Indische bevolking. Hetzelfde geldt volgens hem in alle andere landen waar sport een belangrijke plaats in de samenleving inneemt.¹⁹ Volgens Sen heeft sport, in welke vorm dan ook, altijd invloed gehad op samenlevingen, dus ook op die van de koloniale overheerser. Hij omschrijft sport als ‘an arena to challenge and subvert the mighty British Empire.’²⁰

De stelling van de Amerikaanse historicus Patrick McDevitt sluit hierop aan. Hij richt zich specifiek op de rol die sportieve overwinningen van koloniën op Groot-Brittannië hadden en stelt dat het in de loop van de twintigste eeuw steeds lastiger werd nederlagen goed te praten voor Groot-Brittannië. Waar eind negentiende eeuw Britse nederlagen goedgepraat werden door de Britse eigenschappen van de koloniale sportteams te benadrukken, werden de steeds vaker voorkomende overwinningen van koloniën begin twintigste eeuw steeds meer gezien ‘to be a portent of doom for the future of the British Empire’²¹. De nederlagen werden gezien als een verlies van nationaal fysiek en moraal.

Deze theorieën legitimeren de Brits-Indische hockeyprestaties van 1928 als wetenschappelijk onderzoeksonderwerp. Daarnaast maakt de theorie van McDevitt dit onderzoeksonderwerp relevant. Deze theorie is een belangrijk onderdeel van dit onderzoek en zal getoetst worden om de rol van de verslaggeving van deze prestaties in de Britse media te typeren als onderdeel van de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië. Worden de prestaties van het Brits-Indische hockeyelftal verklaard door de Britse eigenschappen van het team te benadrukken? Zijn deze prestaties een voorteken van het einde van het Britse Rijk? Of is er iets anders aan de hand?

¹⁷ Sen, *Nation at play*, 4.

¹⁸ Ibidem, 5.

¹⁹ Ibidem, 4.

²⁰ Ibidem, 57.

²¹ Patrick F. McDevitt, *May the best man win: sport, masculinity, and nationalism in Great Britain and the Empire, 1880-1935* (Basingstoke 2004), 1.

Methodologie

Voor de beantwoording van de eerste twee deelvragen is secundaire literatuur gebruikt. Onder andere onderzoeken van Bernard Cohn, Amerikaanse antropoloog, en Thomas Metcalf, Britse historicus, zijn gebruikt voor de eerste deelvraag. In deelvraag twee staat het onderzoek van Sen centraal. Anders dan bij de eerste twee deelvragen ligt in primair bronnenonderzoek de basis van de beantwoording van de derde deelvraag. Britse kranten zijn geanalyseerd om te kunnen aantonen hoe de prestaties van de Brits-Indische hockeyers in 1928 zijn ontvangen in Groot-Brittannië.

Omdat Groot-Brittannië begin twintigste eeuw wereldwijd het land was waar per inwoner de meeste kranten gelezen werden, is een analyse van Britse kranten nuttig en een goede representatie van de waardering van de Brits-Indische hockeyprestaties in Groot-Brittannië.²² Gekozen is de *Daily Express* (opgericht 1900) en de *Daily Mirror* (1903) te onderzoeken via de website van *UKPressOnline*.²³ Deze dagbladen behoorden anno 1928 tot de meest gelezen kranten in Groot-Brittannië.²⁴ De *Daily Express* had een positieve ‘Amerikaanse’ toon en sprak vooral mannen uit de hogere klassen aan en de *Daily Mirror* was een platform voor vrouwen met interesse in de maatschappij.²⁵ De kranten zijn onderzocht in de periode tussen 10 maart 1928, de dag van vertrek van het Brits-Indische team naar Europa²⁶, en 28 mei 1928, twee dagen na de finale van het olympisch hockeytoernooi.²⁷ De zoektermen: ‘British India’ (*exact phrase*), ‘Olympic’ (*word begins*), ‘Chand’ en ‘Hockey’ (*any word*) zijn gebruikt. Aan de hand van deze zoektermen en periodisering zijn de belangrijkste krantenartikelen gevonden en kan een antwoord gegeven worden op de derde deelvraag. De theorie van McDevitt zal worden gebruikt om de krantenartikelen te typeren.

Tot slot behoeven de termen ‘Indisch’, ‘Brits-Indisch’ en ‘Indiaas’ een korte uitleg. ‘Indisch’ en ‘Brits-Indisch’ worden in deze scriptie door elkaar gebruikt om iets of iemand uit de kolonie Brits-Indië te duiden. ‘Indiaas’ wordt gebruikt om iets of iemand uit het onafhankelijke land India te typeren.

²² Adrian Bingham en Martin Conboy, *Tabloid century: the popular press in Britain, 1896 to the present* (2015 Oxford) viii.

²³ <<http://www.ukpressonline.co.uk>>

²⁴ Bingham, *Tabloid century*, 7-11.

²⁵ Ibidem, 1-11

²⁶ Sen, *Nation at play*, 147.

²⁷ Ibidem, 150.

Hoofdstuk 1: De rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië.

Inleiding

Om de rol van hockey in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië te kunnen duiden dient eerst geanalyseerd te worden in wat voor context hockey als cultureel fenomeen verspreid werd. Een analyse van de rol van cultuur in de Britse koloniale verhoudingen met Brits-Indië is hiervoor noodzakelijk. Was het opleggen van de eigen cultuur in de kolonie belangrijk voor het Groot-Brittannië? Hoe werd er in de metropool naar de eigen en de ‘Indische’ cultuur gekeken? In dit hoofdstuk zal aan de hand van de deelvraag ‘Wat is de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië?’ een antwoord gegeven worden op deze vragen. Om het belang van cultuur in de koloniale verhoudingen te kunnen duiden, dient eerst duidelijk te zijn wat het begrip cultuur precies inhoudt. In de eerste paragraaf zal een relevante definitie van cultuur uiteengezet worden. Vervolgens zal de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië worden besproken. De tweede paragraaf richt zich specifiek op de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië.

Paragraaf 1.1: Britse Rijk

Het begrip cultuur heeft veel definities. In dit onderzoek zal de discursieve definitie van cultuur van cultuurtheoreticus Stuart Hall gebruikt worden, omdat deze definitie de grote reikwijdte en invloed van cultuur laat zien. Hall meent dat cultuur primair geassocieerd moet worden ‘with the production and exchange of meanings (...) and “making sense” of the world’²⁸. Dit gaat daarbij niet alleen over ideeën en gedachten in het hoofd, maar ook over hoe we die ideeën organiseren en reguleren in de sociale en institutionele wereld. Dingen en mensen krijgen betekenis en representeren dat wat mensen daar gezamenlijk aan geven.²⁹ Deze definitie laat zien dat cultuurproducten, zoals religie, architectuur en sport een representatie zijn van cultuur, die worden vormgegeven via taal en symbolen binnen de institutionele wereld en daardoor betekenis krijgen. Deze definitie sluit eveneens aan op de stelling van Stoddart, die de rol van informele instituties in het Britse Rijk benadrukt.

²⁸ Stuart Hall, *Representation: Cultural representations and signifying practices* (Londen 1997) 2.

²⁹ Hall, *Representation*, 4.

De definitie van Hall laat de mogelijke invloed van cultuur zien. Om de rol van cultuur in het Britse Rijk te kunnen duiden is het noodzakelijk te realiseren dat geen enkele kolonie op dezelfde manier wordt gekoloniseerd. Catherine Hall, Brits historica, benadrukt dat niet alle koloniën en alle *subjects* op dezelfde manier gekoloniseerd werden, zij meent dat er niet één vorm is van kolonialisme.³⁰ Wat de verschillende studies echter bindt is het idee dat de Indiase historicus Partha Catterjee de ‘rule of colonial difference’ noemt: het verschil tussen de kolonist en de gekoloniseerde met de macht van de metropool over de *subaltern*.³¹

Dit principe van ‘rule of colonial difference’ is ook toepasbaar op het algemene karakter van het Britse Rijk. Geen enkele koloniale verhouding in het Britse Rijk was hetzelfde en de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen verschilde per kolonie. Duidelijk was echter dat de metropool de kolonie onderdrukte, of dat probeerde. De ideologie van Brits historicus John Robert Seeley (1834-1895) was tevens overheersend in het imperiale gedachtengoed van Groot-Brittannië. Seeley meende dat er een enorm belang was voor Groot-Brittannië van een ‘foundation of a Greater Britain’. Groot-Brittannië had er volgens hem belang bij het rijk uit te breiden en het gekoloniseerde gebied haar cultuur op te leggen. De kolonie zou ‘English throughout’ gemaakt moeten worden, een nieuw veroverd gebied was een nieuw stuk Groot-Brittannië en zo zou het er dus cultureel ook uit moeten zien, omdat de Britse cultuur als superieur werd gezien. De Britten zagen het Romeinse Rijk als hun ultieme voorbeeld.³²

De poging een gebied cultureel te onderdrukken, speelde volgens de Palestijns-Amerikaanse literatuurwetenschapper Edward Said een belangrijke rol in het proces van kolonialisme. Hij stelt dat ‘through the discourse of orientalism which made “the Orient” an object of knowledge and an object of power’ georganiseerd via ‘academic disciplines such as history, anthropology and philology, were as significant in the maintenance of colonial rule as the political, economic and military policies which had dominated academic study.’³³ Cultuur werd door de metropool als machtsmiddel gebruikt om de kolonie te onderdrukken. De Indiase literatuurwetenschapper Anja Loomba voegt daaraantoe dat kolonialisme een proces is dat zowel de voormalige kolonie als de metropool blijvend heeft veranderd. Er is volgens haar sprake van wederzijdse beïnvloeding.³⁴ Deze

³⁰ Catherine Hall, *Cultures of empire a reader: Colonizers in Britain and the empire in the nineteenth and twentieth centuries* (Manchester 2000), 7.

³¹ Partha Chatterjee, *The nation and its fragments: colonial and post-colonial histories* (Princeton 1993).

³² Hall, *Cultures of empire a reader*, 1-10

³³ Ibidem, 14.

³⁴ Ania Loomba, *Colonialism/Postcolonialism* (Londen en New York, Routledge, 2015,1998) 19.

stelling sluit aan op de theorieën van Sen en McDevitt, die stellen dat de kolonie de metropool door middel van sportoverwinningen kon beïnvloeden.

Dus over het algemeen probeerde Groot-Brittannië haar eigen ‘superieure’ cultuur aan de koloniën op te leggen en de kolonie een extra stuk Britse Rijk te maken. Dat elke koloniale verhouding anders is en dat er sprake is van wederzijdse beïnvloeding is cruciaal om in gedachten te houden.

Paragraaf 1.2: Brits-Indië

In het geval van Brits-Indië had Groot-Brittannië nauwelijks de behoefte de kolonie te verengelsen. De Britse kolonisten zagen enorme verschillen tussen zichzelf en de Indiërs en ook tussen de ‘inheemse bevolking’ onderling. Dit maakte de verengelsing lastig en deels onwenselijk.³⁵ Uit de geanalyseerde literatuur is op te maken dat de manier waarop Groot-Brittannië wel gebruik maakte van cultuur in Brits-Indië drieledig was. Overkoepelend was het de bedoeling van Groot-Brittannië dat ‘Britain not only ruled, as the Romans had done, but had mastered the Orient.’³⁶

Ten eerste gebruikte Groot-Brittannië cultuur om een gezamenlijke Brits-Indische identiteit te creëren, iets waar volgens de Britten tot dusver geen sprake van was. Het gegeven dat Groot-Brittannië de Indische samenleving als een beheersbaar en interessant onderzoeksonderwerp zag, stond hierbij centraal. Ondanks dat Groot-Brittannië haar eigen cultuur en samenleving als superieur ervoer, werd op scholen onderzoek gedaan naar wat India inhield in volgens de Britten ‘objectieve zin’. De samenleving werd ‘wetenschappelijk’ geanalyseerd en ingedeeld op alle vlakken, zoals religie, geschiedschrijving, en cultuur. De Britten verdeelden de Indische samenleving bijvoorbeeld grofweg onder in Hindu’s en Moslims. In veel individuele gevallen was dit echter slechts een klein, of zelfs geen, deel van de identiteit.³⁷ Door er vanuit te gaan de cultuur te kunnen begrijpen, gingen de Britten er vanuit de Indische samenleving en cultuur te kunnen overheersen. Tevens werd gedacht dat met Britse hulp de Indische samenleving zou kunnen evolueren in een betere versie van zichzelf.³⁸

³⁵ Hall, *Cultures of empire a reader*, 7.

³⁶ Thomas R. Metcalf, “Architecture and the representation of empire: India, 1860-1910,” *Representations* No.6 (Spring, 1984) 62.

³⁷ Metcalf, “Architecture and the representation of empire”, 41.

³⁸ *Ibidem*, 167.

Door dit onderzoek was Groot-Brittannië er van overtuigd dat de Britten de enige waren die India bij elkaar zouden kunnen houden. Volgens Metcalf valt in de door de Britten gebruikte architectuur, waarin Hindu-, Moslim- en Britse elementen waren verwerkt, bijvoorbeeld te zien dat cultuur gebruikt werd om een eenheid te smeden: ‘In it not only could distinct “Hindu” and Saranic” forms be melded, but the British, self-proclaimed masters of India’s culture could in the processshape of harmony the Indains themselves, communally divided, could not achieve.’³⁹ De Britse overheersing hield de Indische samenleving bij elkaar, de Indiërs hadden het recht op zelf heersen verloren door hun zwakte en hun incompetentie Indië als eenheid te behouden.

De gedachte de Indische samenleving te kunnen beheersen zorgde bij de Britten eveneens voor de behoefte op zoek te gaan naar het ‘echte’ India, naar het ‘exotische sprookje’. De Britten wilden dat het beeld van India, dat ze uit wetenschappelijke onderzoek hadden geconstrueerd, ook daadwerkelijk tot uiting kwam in de cultuur van de Indische samenleving. Ze bouwden bijvoorbeeld gebouwen die dat beeld bevestigden. Op deze manier kon hun oriëntalistische blik levend gehouden worden.⁴⁰

Ten tweede gebruikten de Britten cultuur om de autoriteit van Groot-Brittannië in Brits-Indië te benadrukken en rechtvaardigen. De representatie van de Britse Kroon in Brits-Indië is hierin een belangrijk onderdeel. De Amerikaanse antropoloog Bernard S. Cohn stelt de verschuiving van de besturing van Brits-Indië door de *East India Company* naar de Britse kroon in 1858 en de benoeming van Koningin Victoria als Keizerin van India (Kaiser-i-Hind) als cruciaal onderdeel in dit proces. De *Royal Titles Act* (1876) en *The Imperial Assemblage* (1877) complementeerden de creatie van een hiërarchische orde in Brits-Indië waarin iedereen onder Koningin Victoria en de gouverneur-generaal (viceroy), als afgevaardigde van de Koningin in Brits-Indië, stond.⁴¹

Voordat de Kroon het bewind over Brits-Indië had overgenomen, kon het bestuur over Brits-Indië gekenmerkt worden als complex. Het nieuwe systeem was een duidelijk horizontale hiërarchie die gelijk stond aan het Britse systeem van de *College of Arms* in Londen, namelijk de *College of Arms* in Calcutta. Alle Indische prinsen kregen bij *The Imperial Assemblage* een nieuw wapen van Groot-Brittannië dat teruggreep op hun door de Britten onderzochte verleden; ze werden ridders onder de Britse Kroon.⁴²

³⁹ Ibidem, 149.

⁴⁰ Ibidem, 155.

⁴¹ Bernard Cohn, “Representing authority in Victorian India,” in: Eric Hobsbawm, *The invention of tradition* (Cambridge 1983) 165-209.

⁴² Cohn, “Representing authority in Victorian India,” 190.

In dit proces is eveneens een proces van eenheidsvorming te zien. De Britse Kroon legitimeerde haar zetel omdat de nieuwe ridders, de oude orde, samen de gehele Indische bevolking omvatten. De gehele bevolking was volgens de Britten vertegenwoordigd in dit systeem en zou zodoende volgbaar zijn. De Britten maken, net zoals bij de keuze voor hun architectuur, gebruik van de Indische samenleving en cultuur om hun eigen systeem en macht te kunnen onderbouwen.

Tot slot onderwezen de Britten hun eigen cultuur aan de Brits-Indische bevolking. Het *Mayo College* in Ajmer is daar een goed voorbeeld van. Op deze school werden zonen van Indische prinses opgeleid tot Britse *gentlemen*: ‘Educated as “ordinary gentlemen” they would, so the British conceived, on their return home be in a position to “revolutionize” their states.’⁴³ De prinses werden niet alleen Britse schoolvakken en normen en waarden aangeleerd, maar ook werden ze onderwezen in Britse sporten. Dit was een niet te onderschatten onderdeel van de vorming tot Britse *gentlemen*!

Conclusie

In dit hoofdstuk stond de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië centraal. Duidelijk is geworden dat cultuur een belangrijk middel was voor de metropool in het proces van kolonialisme. Het proces van culturele uitwisseling en onderdrukking in Brits-Indië is uniek in de koloniale geschiedschrijving. Het Britse Rijk trachtte Brits-Indië niet geheel te verengelsen maar geloofde dat de Indische cultuur controleerbaar en beheersbaar was en zag Indië als wetenschappelijk onderwerp.

De gedachte dat het enige wat Brits-Indië gemeen had, was dat ze door Groot-Brittannië werden overheerst, was een belangrijk aspect waarop de Britse Kroon haar macht in Brits-Indië legitimeerde. Cultuur werd gebruikt om deze gedachte te verspreiden over het subcontinent, door de eigen cultuur te mengen met de verschillende bestaande Indische culturen. Ook werd cultuur gebruikt om de autoriteit van Groot-Brittannië status te geven, hiervoor werd tevens de vergaarde ‘wijsheid’ van de Indische cultuur gebruikt. Op basis van de culturele achtergrond van Brits-Indië werd het eigen bewind gelegitimeerd. Als laatste onderwezen de Britten Indiërs de door zichzelf superieur beschouwde Britse cultuurproducten, zoals sport en hockey.

⁴³ Metcalf, “Architecture and the representation of empire”, 45.

Hoofdstuk 2: De rol van (hockey)sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië.

Inleiding

Nu de rol van cultuur in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië helder is gemaakt, zal in dit tweede hoofdstuk een specifiek aspect van de rol van cultuur worden belicht: (hockey)sport. De beantwoording van de deelvraag ‘Wat is de rol van (hockey)sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië?’ zal in twee paragrafen onderverdeeld worden en steeds verder toegespitst worden op de rol van hockey en Brits-Indië. In de eerste paragraaf zal de rol van sport in de koloniale verhoudingen van het Britse Rijk uiteen worden gezet. In de tweede paragraaf staat specifiek de rol van sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië centraal. Op de rol van hockey zal in beide delen worden toegespitst.

Paragraaf 2.1: Britse Rijk

De rol van (hockey)sport in de koloniale verhoudingen voor het Britse Rijk is in drie soms overlappende delen te duiden. Ten eerste gebruikte Groot-Brittannië sport om de kolonie cultureel te onderdrukken; Groot-Brittannië legde haar spelregels zowel letterlijk als figuurlijk op. Bijvoorbeeld letterlijk dat wanneer Australiërs, Indiërs of Nieuw-Zeelanders hockey speelden, zij dit alleen met platte kant van de hockeystick mochten doen. Dit omdat de Britten hadden besloten dat hockey niet met de bolle kant gespeeld mocht worden: ‘Games playing as defined by English rules and standards set the British and their subjects apart from effeminate continental Europeans, subjugated Africans, and effete Asians, and provided a forum for intra-imperial communication between the Metropolitan center in England and the colonial periphery, as well as between peripheral nations themselves.’⁴⁴

Figuurlijk, buiten het daadwerkelijke spel, werd geprobeerd via sport Britse normen en waarden aan te leren. Sport was een middel dat gebruikt werd om de kolonie te verengelsen. Het benadrukken van de perceptie van *gender* was bijvoorbeeld een belangrijk onderdeel van de rol die sport had voor Groot-Brittannië: ‘By the late Victorian and Edwardian age, a dominant vision of athletic masculinity in the British Empire was characterized by the ideals of sportmanship, strength

⁴⁴ Patrick F. McDevitt, *May the best man win*, 2.

and endurance.’⁴⁵ Door de benadrukking van mannelijkheid binnen sport werd via *gender* een hiërarchische denkwijze opgelegd aan de kolonie. Aan de hand van je succes in sport werd je mannelijkheid gemeten; echte mannen zijn fit en sportief. Een ‘echte man’ voldeed aan een Brits verwachtingspatroon. Groot-Brittannië benadrukte via deze mannelijkheid, aan de hand van het Sociaal Darwinisme, haar kracht op zowel sportief als wereldlijk perspectief.⁴⁶

Ten tweede werd sport gebruikt als ‘cultural cement holding together the imperial edifice’⁴⁷. Door dezelfde sporten te beoefenen en elkaar sportief te bestrijden, werd de suggestie van één rijkseenheid gecreëerd. De overeenkomsten die de verschillende koloniën met elkaar hadden werd via sport benadrukt. Dit sluit aan bij de Britse gedachte dat koloniën alleen met elkaar gemeen hadden dat ze bestuurd werden door Groot-Brittannië. Dit idee werd via Britse sporten en de daarbij horende normen en waarden gestimuleerd.

Tot slot werden scholen, zoals het *Mayo College*, waar de opleiding tot *gentlemen* centraal stond, volgens Stoddart gebruikt door Groot-Brittannië om via sport de kolonie cultureel te overheersen. Het aanleren van de juiste manier van gedragen in de vorm van normen en waarden ziet hij als een belangrijk onderdeel van de rol van sport in het Britse Rijk en werd gereguleerd en aangeleerd vanuit Londen. Stoddart schrijft over het opleggen van sport als cultureel middel aan de kolonie.⁴⁸

Hockey nam als onderdeel van de rol van sport in het Britse Rijk geen unieke positie in. Een onderzoek van Geoff Watson, Nieuw-Zeelands historicus, naar de rol van hockeytours van Indische hockeyteams in Nieuw-Zeeland laat zien dat in hockey de aspecten van de rol van sport in de koloniale verhoudingen terug te zien zijn en voegt daar aan toe dat sporttours daarin van groot belang zijn. De Britten gebruikten deze tours bijvoorbeeld om hun invloedssfeer te verspreiden. Hockeytours worden door Watson gezien als een onderdeel van de *Civilising Mission*, de beschavingsmissie van West-Europese kolonisatoren die als doel had de koloniale bevolking op te voeden naar westerse idealen. De Nederlandse historicus Joep Leerssen meent dat dit door het cultureel nationalisme op gang kwam: ‘het geheel van publieke culturele praktijken waarmee Europese landen hun identiteit en (vermeende) gemeenschappelijke tradities gingen benadrukken.’

⁴⁹ Volgens de Nederlandse sporthistorica Marjet Derks was de rol van sport hierin belangrijk. De

⁴⁵ Ibidem, 9.

⁴⁶ Ibidem, 1.

⁴⁷ Ibidem, 7.

⁴⁸ Stoddart, “Sport, cultural imperialism, and colonial response in the British Empire,” 651.

⁴⁹ Marjet Derks, “Omstreden sporterfgoed en culturele herinnering,” *De Sportwereld*, 73-74 (2014) 6.

teams bestonden zodoende voornamelijk uit mannen die of hoogopgeleid waren in het Britse leger of op *British Public Schools*.⁵⁰

Daarnaast wordt het ideaal dat op deze hockeytours verspreid werd duidelijk aan de hand van een uitspraak van woordvoerder van een *All-Indian* hockeyteam Palmerston North Gupta: ‘The best sport is the British game and there are no finer sportsmen in the world than the Britishers. We play the game not to be first, but for the game’s sake. The team has come not to win, but to play the Game of Life and lift the banner of culture and tell you what they know.’⁵¹ Alle normen en waarden die aangeleerd werden op de Britse scholen moesten over het hele Rijk hetzelfde zijn en worden verspreid. Door de idealen van rechtvaardig sportmanschap te verspreiden, zou de Britse democratie overeind blijven. Het was de bedoeling dat andere gebieden van het Britse Rijk door hockeytours beïnvloed werden en dat daar meer Britse sporten uitgeoefend werden. Dit gebeurde ook.⁵²

Tot slot stonden de Britse normen en waarden, zoals het ideaal van sportmanschap, centraal in de hockeytours. De loyaliteit van de Indiërs aan het Britse leger, waarin de Nieuw-Zeelanders en Indiërs samen vochten in de *Great War*, werd op deze tours benadrukt. De eenheid van het Britse Rijk werd hiermee benadrukt; Brits zijn werd gelieerd aan je loyaliteit, gedragingen en mannelijkheid. Je handelingen stonden zodoende boven etniciteit of religie. Het idee dat etnisch andere groepen, zoals deze Indische, gezien werden als ‘great ambassadors of a great country (...) well educated, cultured, smiling and successful’ droeg enorm bij aan het universalistische ideaal van het Rijk.⁵³

Paragraaf 2.2: Brits Indië

Toen de *East India Company* het bewind in handen had in Brits-Indië werd sport gebruikt als middel om de Engelsman zich zo prettig en gezond mogelijk te laten voelen in de kolonie: ‘The English in India would be wise to surround themselves “with English atmosphere, and to defend themselves from the magic of the land by sports, games, clubs.”’⁵⁴ De sportclubs die opgericht

⁵⁰ Geoff Watson, “Affirming Indian identities?: an analysis of imperial rethoric and orientalism in the tours of Indian hockey teams to New Zealand in 1926, 1935 and 1938,” *Sporting Traditions*, Vol. 21 no. 2 (mei 2005) 124-125.

⁵¹ Geoff Watson, “Affirming Indian identities?”, 132.

⁵² Ibidem, 132.

⁵³ Ibidem, 126.

⁵⁴ Sen, *Nation at play*, 31.

werden, waren in eerste instantie alleen voor blanke mensen en er was sprake van een strenge toelating. De sportclubs werden gezien als een stuk Engeland in een onbekende kolonie. Ondanks de trots op de Britse sporten werd het door de Britten in eerste instantie niet toegejuicht dat Indiërs Britse sporten zouden gaan uitoefenen, wat aansluit op de gedachte dat Indiërs teveel verschilden van de Britten. De eerste Indiërs die Britse sporten uitoefenden en sportclubs oprichtten waren zodoende vooral Indiërs die zich aangetrokken voelden door de Britse sport en niet omdat het opgelegd werd door de Britten.⁵⁵

De *Indian Rebellion* zorgde echter voor een verandering van deze opvatting: ‘This brought home to the British the acute need for creating a class of loyal Indian rulers educated in English ways to act as a bulwark against any future rebellion.’⁵⁶ Volgens Sen was sport niet officieel vastgelegd als middel van culturele onderwerping. Toch werden Indische aristocraten op Britse scholen opgeleid via hetzelfde model als de Britten met het belang van sport en de daaraan gekoppelde spelethiek. Sport werd gezien als een belangrijk middel om de nationale gezondheid te stimuleren en de soevereiniteit van Groot-Brittannië in Brits-Indië te benadrukken. De Britten vonden het een middel dat gunstig zou zijn voor de Indiërs. Op Britse scholen in Brits-Indië werden zodoende de Britse normen en waarden aangeleerd.⁵⁷

Naast dat Britse scholen sport als cultureel middel gebruikten, werd via sportwedstrijden gepoogd het gat tussen de verschillende raciale identiteiten in Brits-Indië te dichten. Door toernooien te organiseren waar verschillende Indische groepen aan deelnamen, werd geprobeerd een eenheid van Brits-Indië en het Britse Rijk te creëren. Door samen dezelfde sport met dezelfde regels uit te oefenen hoopte men dichter bij elkaar te komen. Volgens Sen was dit in Brits-Indië een moeizaam proces.⁵⁸

Britse sporten werden echter niet alleen aangeleerd aan Indiërs, ook werden ‘Indische’ sporten aangepast aan de Britse normen en waarden. ‘Indische’ sporten werden Brits gemaakt en zelfs geïntroduceerd in Londen. Dit gebeurde door ze te organiseren in Britse sportclubs met Britse regels: ‘Not surprisingly, it was widely accepted that only after the British adopted polo did it acquire the status and paraphernalia of a modern sport.’⁵⁹ De door de Britten veroorzaakte verandering van Indische *Jori Clubs* naar Britse *Indian Clubs* is hier volgens de Amerikaanse

⁵⁵ Ibidem, 31-38.

⁵⁶ Ibidem, 59.

⁵⁷ Ibidem, 58.

⁵⁸ Ibidem, 73.

⁵⁹ Ibidem, 40.

antropoloog Joseph Alter een voorbeeld van. Alter meent met zijn analyse van deze verandering, van een Indische naar een Britse sport, de theorie van de Amerikaanse antropoloog John MacAloon, *the empty form of sport*, te bewijzen. Volgens deze theorie is sport het cultureel product dat het makkelijkst van betekenis kan veranderen.⁶⁰

Clubs waren kegels waar fysieke oefeningen mee werden gedaan. De *Jori*-beoefenaars trinden individueel en met enorm zware kegels. Hierdoor kregen ze atletische lichamen. In Groot-Brittannië was er het vooroordeel dat ‘India was a country made up of listless, sedentary peasants, reclusive otherworldly ascetics, overfed Brahmin priests preoccupied with scholarly learning, and ruthless, pernicious despots.’⁶¹ Het Britse beeld van de *Jori*-beoefenaars bevestigde dit beeld, ze werden in Groot-Brittannië zodoende gezien als barbaren. Dit omdat ze hun fysiek op een verkeerde manier hadden verkregen; ze zouden hun individuele fysiek belangrijker vinden dan dat van het collectief, het *Hindu Masculinity*.

De *Jori Clubs* werden door de Britten vervormd tot *Indian Clubs*. Deze *Clubs* waren veel kleiner en waren bedoeld om het collectieve fysiek en de Britse normen en waarden te stimuleren: ‘the end being character development, ethics, morals, and “devotion to God and Country”’.⁶² Doordat de *Clubs* minder zwaar waren, werd het geïntegreerd als een middel van exercitiedril. Het morele karakter van het lichaam staat bij de *Indian Clubs* centraal en representeert zodoende het *Muscular Christianity*. De benadrukking van de christelijke normen en waarden in sport is een goed voorbeeld van cultureel nationalisme. De Britten introduceerden in Brits-Indië dus niet alleen nieuwe sporten, maar gebruikten ook bestaande sporten om hun eigen ideeën op te leggen. Dit sluit aan bij de theorieën van wederzijdse beïnvloeding van Loomba en Sen en laat eveneens de belangrijke rol van sport in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië zien.

De rol van hockey in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië is in de meeste opzichten vergelijkbaar met die van andere sporten. Hockey werd bijvoorbeeld als onderdeel van de *Civilising Mission* en sportmanschap onderwezen aan Indische princen op Britse scholen. Dit is onder andere te zien aan de olympische hockeyteams waarvan de meeste spelers een opleiding hadden gevolgd aan de Britse scholen. Ook werd hockey gebruikt als middel om een eenheid te creëren tussen het diverse Brits-Indië. Het olympische hockeyelftal van 1928 en hockeyteams voor hockeytours naar het buitenland werden bijvoorbeeld gekozen om zo goed als mogelijk de gehele Brits-Indische

⁶⁰ Joseph S. Alter, “Indian clubs and colonialism: Hindu Masculinity and Muscular Christianity”, *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 46 Issue 3 (juli 2004) 515.

⁶¹ Alter, “Indian clubs and colonialism” 512.

⁶² Ibidem, 502.

samenleving te representeren, en dus niet alleen een gedeelte daarvan. Deze selectie, die volgens de Britten de Indische samenleving representeerde, en het feit dat de Brits-Indiërs in Amsterdam met een tulband moesten spelen, sluiten tevens aan op de gedachten de Indische samenleving te kunnen controleren en zo te representeren.⁶³

Hockey ontwikkelde zich echter in een aantal opzichten uniek in de Indische sportgeschiedenis. De twee belangrijkste afwijkingen van de kant van Groot-Brittannië daarin zijn dat hockey en discipline via het leger in de Indische samenleving geïntroduceerd werd en dat hockey als minder interessant werd ervaren door de Britse kolonisten en daardoor lager in de koloniale hiërarchie stond. Hockey stond in de hiërarchie onder sporten als cricket en golf en werd daardoor vooral uitgeoefend door lagere klassen, zoals Anglo-Indiërs, die hier volgens Mills een belangrijk onderdeel van hun identiteit aan verleenden. Doordat hockey vooral in lagere klassen veel werd uitgeoefend was het de sport waarin de meeste en eerste Indische successen werden behaald, zowel op Britse teams als op grote toernooien: ‘Hockey was the only sport in which India had international success and Olympic glory before its independence’⁶⁴. Hockey was tevens de eerste sport waarin toernooien en clubs op grote schaal gereguleerd werden in Brits-Indië. De Indische *Beighton Cup* is bijvoorbeeld het oudste bestaande hockeytoernooi ter wereld.⁶⁵

Conclusie

In dit tweede hoofdstuk is de rol van (hockey)sport als cultureel fenomeen in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië geduid als iets wat door Groot-Brittannië gebruikt werd om de West-Europese *Civilising Mission*, met als doel Britse eigenschappen zoals sportmanschap, discipline en mannelijkheid over te brengen op de Indiërs, te volbrengen. Deze missie nam duidelijke vormen aan na de *Indian Rebellion* omdat de Britten graag loyale Indische prinses hadden, voor de opstand werden de Indiërs als te verschillend gezien. Dit gebeurde niet alleen via Britse sporten, maar ook door Indische sporten aan te passen aan de Britse idealen. Daarnaast werd via (hockey)sport de autoriteit van Groot-Brittannië, via culturele onderdrukking en het benadrukken van eenheid binnen zowel Brits-Indië als het Britse Rijk, gelegitimeerd. Dat hockey de eerste sport was waarin Brits-Indië op grote schaal successen behaalde, en daarmee de autoriteit van het Britse Rijk aantastte, is met de theorie van McDevitt in het achterhoofd zeer interessant.

⁶³ Sen, *Nation at play*, 148.

⁶⁴ Ibidem, 142.

⁶⁵ Ibidem, 143.

Hoofdstuk 3: De prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal rond de Amsterdamse Olympische Spelen in de Britse media.

Inleiding

In de voorgaande twee hoofdstukken is helder gemaakt welke rol cultuur en (hockey)sport hadden in de koloniale verhoudingen met Brits-Indië voor Groot-Brittannië. Successen van koloniale sporters waren volgens de theorieën van McDevitt en Sen een gevoelig onderdeel van deze verhoudingen. In de context waarin het nationalisme opkwam en het benadrukken van het verschil met de ‘ander’ meer naar voren kwam, was sport een serieus onderdeel van de identiteitsvorming. Dit was ook het geval in het Britse Rijk waar Groot-Brittannië te maken kreeg met opkomend nationalisme in Brits-Indië.⁶⁶ In dit hoofdstuk zal worden geanalyseerd hoe de Britse kranten de *Daily Express* en de *Daily Mirror*, twee toonaangevende en veel gelezen kranten in Groot-Brittannië, hiermee omgingen en hoe ze verslag deden van de Brits-Indische hockeyprestaties.

Dit hoofdstuk stoelt voor een groot deel op de resultaten van primair krantenonderzoek en zal de laatste deelvraag ‘Hoe werden de prestaties van de Brits-Indische hockeyers rond de Amsterdamse Zomerspelen ontvangen in de Britse media?’ beantwoorden. De krantenartikelen zijn uitgebreid geanalyseerd naast de theorie van McDevitt en zullen daardoor op een goede manier kunnen bijdragen aan het beantwoorden van de hoofdvraag. De volgende vragen stonden centraal bij deze analyse: benadrukten de kranten de Britse eigenschappen van het team? Zien ze de overwinningen als onderdeel van het verlies van autoriteit van het Britse Rijk? Of werden de overwinningen op een andere manier, of misschien zelfs helemaal niet, vastgelegd?

Paragraaf 3.1: Daily Express

Op bovenstaande vastgestelde zoektermen werden bij de *Daily Express* 111 verschillende krantenartikelen gevonden. Van deze artikelen had ongeveer twintig procent daadwerkelijk de Brits-Indische hockeyers als onderwerp. Het overige deel bestaat voor de helft uit advertenties, onder andere voor tapijten, reizen naar Brit-Indië en radio-uitzendingen, en andere niet gerelateerde onderwerpen. De andere helft bestaat uit sportartikelen van andere sporters, zoals voorbeschouwingen op de Olympische Spelen, voor- en nabeschouwingen van selectiewedstrijden en achtergrondartikelen van de Olympische Spelen.

⁶⁶ McDevitt, *May the best man win*, 1.

Na een analyse van deze artikelen kan geconcludeerd worden dat de *Daily Express* de prestaties van de Brits-Indische hockeyers niet verklaarde door de Britse eigenschappen van hen te benadrukken; de *Daily Express* deed niet haar best te verbloemen dat de Indiërs anders waren dan zij. Een opvallend aspect hierin is de diversiteit aan namen die door de krant gegeven werd aan het hockeyteam: ‘Indian Olympic XI’⁶⁷, ‘Indians’⁶⁸ en ‘All-India Olympic team’⁶⁹. Het hockeyelftal werd in de krant Indisch en niet Brits-Indisch genoemd. Dit is opvallend gezien het feit dat het hockeyelftal op de Amsterdamse Zomerspelen onder druk van Groot-Brittannië uitkwam onder de naam Brits-Indië.⁷⁰

Dat de Britse eigenschappen van het hockeyelftal door de *Daily Express* niet gebruikt werden om de prestaties van het hockeyelftal te verklaren is niet alleen te zien in de benaming van het team, maar ook in enkele beschrijvingen van het team. Niet de overeenkomsten tussen India en het Britse Rijk, maar de verschillen werden benadrukt. In meerdere krantenartikelen werden de hockeyers als toeristen getypeerd en omschreven: ‘The tourists play in tennis shoes in their own country and they were somewhat handicapped by the necessity of wearing boots’⁷¹.

In artikelen waarin geschreven werd over andere sporten is echter wel te zien dat het benadrukken van Britse eigenschappen een belangrijk onderdeel was in de beschrijving van sport in de *Daily Express*. Het goede gedrag van de Britse sporter werd vooral benadrukt in sportwedstrijden van Engeland, Schotland, Ierland en Wales of wanneer gesproken werd over de verschillen van regels van sporten tussen Groot-Brittannië en andere landen.⁷² Een goed voorbeeld hiervan is de omschrijving van een Rugby-wedstrijd tussen Engeland en Schotland als een *Man’s Match*: ‘It was a remorseless, clean, good-tempered; “no quarter,” ding-dong eighty minutes’ tussle’ De *Daily Express* prees ‘Their stamina, the way they went down to the ball, their stout-hearted tackling and the pace and fierceness of the attacks’⁷³ Duidelijk is dat deze toon verschilde met de manier waarop de prestaties van de hockeyers werden omschreven.

Dat de *Daily Express* de prestaties van de Brits-Indische hockeyers als een bedreiging voor het Britse Rijk zag, is veel aannemelijker. Ondanks dat de *Daily Express* niet veel schreef over

⁶⁷ Hockey: International won by England, *Daily Express*, 2 april 1928 p. 17.

⁶⁸ Hockey: English and Welsh boys in opposition, *Daily Express*, 14 april 1928 p. 16.

⁶⁹ Sport in Brief, *Daily Express*, 23 april 1928 p.17.

⁷⁰ Sen, *Nation at play*, 139.

⁷¹ Hockey: London team lose to the Indian tourists, *Daily Express*, 3 april 1928 p. 17.

⁷² Lacrosse: Spare man, *Daily Express*, 21 maart 1928 p.16

⁷³ A man’s match, *Daily Express*, 19 maart 1928 p.10.

hockey, in tegenstelling tot cricket, voetbal en zwemmen, werd de kwaliteit van het Brits-Indische hockeyelftal in eerste instantie wel positief en met enige interesse omschreven. Er was een lichte interesse in het team omdat nog niet precies duidelijk was hoe goed het elftal was: ‘The Indian Olympic hockey team (...) were suprisingly easy winners (...) The Indians were much faster on the ball and gave a fine exhibition of quick passing.’⁷⁴

In Tabel 1 is de krantenanalyse van dit onderzoek uitgewerkt en uiteengezet hoe de wedstrijden van de Brits-Indische hockeyers zijn ontvangen in de *Daily Express* en de *Daily Mirror*. Diverse zaken zijn daaruit op te maken. Te zien is dat naarmate de tijd verstreek de interesse in het hockeyteam veranderde: van de eerste zes wedstrijden is viermaal een uitgebreid verslag verschenen in de *Daily Express*, in de vijftien daarop volgende wedstrijden is dit nog maar één keer het geval, de wedstrijd tegen Oostenrijk op 17 mei die onderdeel was van de openingsceremonie van de Olympische Spelen.⁷⁵ Van de helft van de wedstrijden is in de krant geen verslag gedaan. De ontbrekende wedstrijden zijn door bestudering van autobiografie van Chand toegevoegd aan de tabel.

Doordat na 10 april aanzienlijk minder over het hockeyelftal werd geschreven in de *Daily Express* en op 11 april, de dag na de Indische overwinning op *Hockey Association XI*, bekend gemaakt werd dat Groot-Brittannië niet zou deelnemen aan het olympisch hockeytoernooi⁷⁶ is het aannemelijk dat deze wedstrijd een keerpunt is in de houding van de krant. De houding van de krant veranderde van nieuwsgierigheid naar het beperkt en zelfs niet willen benoemen van de prestaties van het team. De stelling van Dhyan Chand in zijn autobiografie dat het olympisch elftal onder de naam van *Hockey Association XI* uitkwam om geen gezichtsverlies te lijden en negen van de elf spelers daarvan internationals waren, verklaart deze veranderende houding.⁷⁷ Prestaties van een kolonie in een Britse sport zou immers de autoriteit van het Britse Rijk kunnen aantasten. Dat de wedstrijden van Brits-Indië tegen België, Denemarken en Zwitserland niet zijn vermeld in de *Daily Express* en andere wedstrijden zoals België-Denenmarken en Zwitserland-Oostenrijk wel, onderschrijft deze stelling eveneens.⁷⁸

Dat Groot-Brittannië bang is voor autoriteitsverlies wordt ook letterlijk genoemd in een achtergrondartikel waarin de auteur zich afvraagt wat er moet worden gedaan aan de Olympische

⁷⁴ Hockey: Dhyan Chand scores five times for the Indians, *Daily Express*, 5 april 1928 p.12.

⁷⁵ Hockey: India's hockey team knock out Austria, *Daily Express* 18 mei 1928 p.17.

⁷⁶ Olympic Games hockey, *Daily Express*, 11 april 1928 p.12.

⁷⁷ Dhyan Chand, *Goal!* (1952 Madras), 10.

⁷⁸ Olympic hockey, *Daily Express*, 25 mei 1928 p.17.

Tabel 1 : Verslag van de Brits-Indische hockeywedstrijden in de *Daily Express* en *Daily Mirror* tussen 10 maart 1928 en 28 mei 1928

Datum	Tegenstander	Uitslag	Land (en plaats)	Daily Express	Daily Mirror
31 maart	Combined Forces	2-1 verlies	EN (Aldershot)	A	B
2 april	London Team	5-2 winst	EN (Londen)	A	B
4 april	Anglo-Scottish XI	7-3 winst	EN (Merton Abbey)	A	B
6 april	Old Rossallians	16-0 winst	EN (Folkstone)	X	B
7 april	Mystics	7-0 winst	EN (Folkstone)	B	X
9 april	Sport Club Frankfurt	2-0 winst	EN (Folkstone)	A	B
10 april	Hockey Association XI	4-0 winst	EN (Folkstone)	B	B
15 april	Combined London University and United Hospitals	7-3 winst	EN (Merton Abbey)	B	X
18 april	Anglo-Irish XI	12-4 winst	EN (Merton Abbey)	B	B
22 april	H.F. Hailam	7-1 winst	EN (Merton Abbey)	B	X
26 april	Amsterdam Team	15-2 winst	NL (Amsterdam)	X	X
28 april	Olympisch XI NL	9-0 winst	NL (Arnhem)	X	B
5 mei	All-Holland Olympic	7-1 winst	NL (Scheveningen)	B	X
7 mei	Hanover Team	10-0 winst	DU (Hanover)	X	X
8 mei	Berlin team	5-1 winst	DU (Berlijn)	B	X
13 mei	Brussel Team	10-2 winst	BE (Brussel)	X	X
17 mei	Oostenrijk	6-0 winst	NL (Amsterdam)	A	B
18 mei	België	9-0 winst	NL (Amsterdam)	X	B
20 mei	Denemarken	5-0 winst	NL (Amsterdam)	X	B
22 mei	Zwitserland	6-0 winst	NL (Amsterdam)	X	X
26 mei	Nederland	3-0 winst	NL (Amsterdam)	B	X

Legenda:

A = Uitgebreid verslag wedstrijd (2 alinea's of meer)

B = Kort wedstrijdverslag en/of uitslag (maximaal 1 alinea)

X = Geen vermelding van wedstrijd

EN = Engeland

NL = Nederland

DU = Duitsland

BE = België

Spelen. Het artikel stelt dat de Olympische Spelen altijd een teleurstelling zullen blijven en dat het alleen maar problemen oplevert en zodoende oninteressant is voor het Britse Rijk. Gesteld wordt dat ‘this brings in politics a bellicose form of patriotism, and a great clash between peoples who hold there are some things that are not permissible in sport and peoples to whom such an idea has not yet occurred. The result invariably is friction and ill will, and an aftermath of accusations and recriminations.’⁷⁹ De heersende angst dat sport en de Olympische Spelen autoriteitsverlies voor het Britse Rijk kunnen betekenen, is duidelijk zichtbaar in dit citaat.

Paragraaf 3.2: Daily Mirror

In de 71 geanalyseerde krantenartikelen in de *Daily Mirror* gaat het in slechts veertien artikelen over de Brits-Indische hockeyers. Veruit het grootste deel van de overige artikelen is sportgerelateerd. Voornamelijk over andere olympische sporten dan hockey werd in deze krant geschreven. Hockey kreeg in de *Daily Mirror* niet alleen aanzienlijk minder aandacht dan andere sporten, maar ook kreeg hockey minder aandacht in deze krant dan in de *Daily Express*. Van de veertien artikelen over de hockeyers is dit artikel acht keer slechts onderdeel van een opsomming van verschillende sportuitslagen. Zes keer werden de prestaties van de hockeyers in maximaal twee zinnen omschreven en geen enkele keer was er een uitgebreider verslag van de prestaties van de hockeyers. Dat hockey, zoals Mills stelt, aan een lagere sociale status verbonden was en minder populair was dan voetbal en cricket, zal zeker meegespeeld hebben. Maar na analyse van de krantenartikelen van de *Daily Mirror* is het eveneens logischer te stellen dat Groot-Brittannië vanuit angst voor gezichtsverlies en autoriteit niet over de prestaties van het hockeyteam schreef.

Een uitleg van de hockeyprestaties van Brits-Indië door hun Britse eigenschappen te benadrukken, was geenszins het geval. Waar in de *Daily Express* de prestaties van het hockeyers in het begin nog positief zijn omschreven, ging het bij de *Daily Mirror* niet verder dan een droge vermelding van de uitslag. De enige keer dat er iets meer inhoud van een wedstrijd gegeven is, is de vermelding dat Feroze Uddin Khan in de wedstrijd tegen Denemarken zijn sleutelbeen heeft gebroken.⁸⁰ Over de kwaliteit van het spel van de hockeyers, de doelpuntenmakers of eventueel Britse eigenschappen die ze zouden hebben, wordt niet gesproken. Ook de *Daily Mirror* noemde het hockeyteam niet Brits-Indisch.

⁷⁹ Who wants the Olympic Games, *Daily Express*, 10 maart 1928 p.10.

⁸⁰ Olympic hockey, *Daily Mirror*, 21 mei 1928 p.30.

Opvallend is dat andere overwinningen, en zelfs hockeyoverwinningen, op Groot-Brittannië wel zijn uitgelegd door de Britse eigenschappen van de tegenstander te benadrukken. Een goed voorbeeld daarvan is de hockeyoverwinning van Ierland op Engeland. Engeland verwachtte van tevoren eenvoudig te kunnen winnen van de Ieren.⁸¹ Dat dit niet lukte was volgens de *Daily Mirror* te verklaren omdat: ‘six members of the Irish team are playing on fast grounds in England.’⁸² Doordat deze nederlaag wel uitgebreid verslagen is in de krant en de prestaties van de Brits-Indische hockeyers niet, zoals de overwinning op *Hockey Association XI*, draagt bij aan de perceptie dat een nederlaag van de Indische kolonie gevoeliger ligt voor het Britse Rijk.

Dat de *Daily Mirror* angst had dat de prestaties van de Brits-Indische hockeyers zorgden voor gezichtsverlies en autoriteitsverlies voor het Brits Rijk is niet alleen te zien aan het geringe aantal omschrijvingen van het team en het feit dat andere Britse sportnederlagen wel worden verslagen. Zoals in tabel 1 te zien is, is er wederom een breuk te constateren rond 10 april 1928. Waar tot en met de wedstrijd tegen *Hockey Association XI* maar één van de zeven wedstrijden niet is vermeld, is dat in negen van de veertien volgende wedstrijden het geval. Eveneens werd er in de krant niets geschreven over de overwinning op Zwitserland, de winst in de finale van Nederland en de winst van het olympische hockeytoernooi. Ook werd er in de krant geen vermelding gemaakt dat Groot-Brittannië niet zou deelnemen aan het olympisch hockeytoernooi.

Wat opvalt in de andere krantenartikelen in de *Daily Mirror* is dat voornamelijk het exotische en oriëntaalse karakter van de Indische kolonie wordt omschreven. Dit lijkt te passen in wat door Metcalf de culturele zoektocht van het Britse Rijk naar het exotische sprookje wordt genoemd. De karakteromschrijving van een voormalig Indische prins die Frankrijk bezoekt, is hier een voorbeeld van: ‘the maharance inteds to undertake a big crusade in her native country to convert her former compatriots to Hinduism.’⁸³ Een ander voorbeeld is dat op de dag van de olympische hockeyfinale het boek *A Forlorn Hope*, van E.W. Savi, is gerecenseerd in de krant: ‘Glamorous India is the scene in which Helch Blythe, a girl of exceptional character sacrificed herself for an invalid father and sisters.’⁸⁴ Door dit exotische sprookje levend te houden, werd de waardering van de eigen cultuur verheven boven die van de Indische cultuur en zo de Britse autoriteit beschermd.

⁸¹ All to-day’s sporting gossip: hockey international, *Daily Mirror*, 24 maart 1928 p.18.

⁸² Latest sporting gossip: Ireland’s hockey surprise, *Daily Mirror*, 28 maart 1928 p. 25.

⁸³ White maharanee, *Daily Mirror*, 14 maart 1928 p.26.

⁸⁴ Girl’s sacrifice: E.W. Savi’s intriguing story of Hill Station life, *Daily Mirror*, 26 mei 1928 p. 21.

Van andere olympische sporten, waarvan het merendeel van de wedstrijden pas plaatsvond in juli en augustus, en andere koloniale sportteams werd al wel uitgebreider verslag gedaan. Meermaals is er uitgebreid verslag gedaan van de verschillende kanshebbers op verschillende onderdelen op de Olympische Spelen.⁸⁵ Ook zijn de sportprestaties van onder andere de kolonie West-Indië uitgebreid vermeld.⁸⁶ Dat andere olympische sporten en sportprestaties van andere koloniën wel uitgebreid worden vermeld, laat zien dat de Brits-Indische hockeyprestaties wel degelijk als een serieuze bedreiging van het Britse Rijk gezien moeten worden.

Conclusie

De *Daily Express* en de *Daily Mirror* benaderden de prestaties van het Brits-Indische hockeyelftal in de kern op dezelfde manier. Beide kranten deden, nadat bleek dat het hockeyelftal over grootse kwaliteiten bezat, niet of nauwelijks verslag van de prestaties. De overwinning van dit elftal op *Hockey Association XI* veranderde in beide kranten de houding van de krant. In beide kranten werden de prestaties van de Indiërs niet uitgelegd door de Britse eigenschappen van het team te benadrukken. Andere Britse sportnederlagen werden wel op deze manier verklaard, maar de Brits-Indische hockeyprestaties lijken te gevoelig om verslag van te doen. Dit krantenonderzoek bevestigt zodoende de stelling van McDevitt dat gedurende de twintigste eeuw overwinningen van koloniën steeds meer gezien werden als een voorbode van het einde van het Britse Rijk.

⁸⁵ Versatile athlete, *Daily Mirror*, 13 april 1928 p. 25.

⁸⁶ Tate's superb bowling: West Indians impress in first test with Derbyshire, *Daily Mirror*, 7 mei 1928 p.26.

Conclusie

In deze scriptie stond de hoofdvraag ‘Hoe kan de verslaggeving van de prestaties van het Brits-Indische olympische hockeyelftal rond de Amsterdamse Zomerspelen (1928) in de Britse media getypeerd worden als onderdeel van de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië?’ centraal. Via drie deelvragen is blootgelegd waarom de hockeyprestaties van Brits-Indië gevoelig waren voor Groot-Brittannië en hoe deze prestaties zich typeren als onderdeel van de verhoudingen met Brits-Indië. Voordat in het derde hoofdstuk gekeken is naar de casus van het Brits-Indische hockeyelftal is in de eerste twee hoofdstukken de rol van cultuur en (hockey)sport geduid, om helder te krijgen welke rol deze twee aspecten hadden en waarom dit belangrijk was voor Groot-Brittannië.

Uit het eerste hoofdstuk is geconcludeerd dat Brits-Indië een unieke rol innam in het Britse Rijk. Groot-Brittannië trachtte middels cultuur een Brits-Indische identiteit te creëren, de Britse autoriteit in de kolonie te legitimeren en de eigen cultuur te onderwijzen. De gedachte was er dat Brits-Indië cultureel beheersbaar was.

Uit het tweede hoofdstuk is geconcludeerd dat het belangrijkste doel van sport in deze verhoudingen het verengelsen van de Brits-Indische samenleving was. Via sport werden Britse idealen, zoals discipline en mannelijkheid, aangeleerd vooral om Indische prinsen aan zich te binden. Ook werd via sport de autoriteit van Groot-Brittannië beschermd en eenheid binnen Brits-Indië en het Britse Rijk nagestreefd.

Uit het derde hoofdstuk is geconcludeerd dat zowel de *Daily Express* als de *Daily Mirror* na de Britse nederlaag op 10 april aanzienlijk van houding veranderden en hierna nog nauwelijks over het Brits-Indische hockeyteam schreven. Tot 10 april is er sprake van enige nieuwsgierigheid. De prestaties van het Brits-Indische hockeyelftal worden geenszins uitgelegd door de Britse eigenschappen van het team te benadrukken. De geringe verslaggeving van de prestaties van het hockeyteam leggen de gevoeligheid van de prestaties wederom bloot en bevestigen de stelling van McDevitt.

Uit deze scriptie is gebleken dat cultuur en (hockey)sport een belangrijke plaats innamen in de koloniale verhoudingen voor Groot-Brittannië met Brits-Indië. Een van de belangrijkste rollen die cultuur en (hockey)sport hadden in deze verhoudingen was het benadrukken van de Britse autoriteit, onder andere door Indische prinsen aan zich te binden, en het creëren van een eenheid van zowel Brits-Indië als het Britse Rijk. De resultaten uit het krantenonderzoek laten zien dat de prestaties van het Brits-Indische hockeyelftal gevoelig lagen en bevestigen de stelling van

McDevitt. De verslaggeving van de Brits-Indische hockeyprestaties dient gezien te worden als een angst en voorbode voor het einde van het Britse Rijk. De verslaggeving van de prestaties kan zodoende ook als zodanig getypeerd worden als onderdeel van de koloniale verhoudingen van Groot-Brittannië met Brits-Indië.

In de inleiding is gesteld dat deze scriptie onderdeel uitmaakt van het theoretisch debat waarin sporttheoretici die onderscheid maken tussen moderne en premoderne sporten tegenover sporttheoretici staan die dat niet doen. In deze scriptie is naar voren gekomen dat de theorieën van Sen en McDevitt aannemelijker zijn dan die van Guttmann, Elias en Dunning. Deze conclusie volgt uit de bevindingen uit het primair bronnenonderzoek, waarin duidelijk is dat de kolonie impact heeft op de metropool, de analyse van *Jori Clubs*, waarin Groot-Brittannië een ‘premoderne’ sport overneemt en de theorie van Loomba, die het principe van wederzijdse beïnvloeding benadrukt.

Om tot een conclusie van deze scriptie te komen zijn twee kranten onderzocht. Een toekomstig vergelijkbaar onderzoek verdient de aanbeveling dit uit te breiden en meer kranten te onderzoeken zodat een betere representatie van de Britse media kan worden gevormd. Ook kunnen andere bronnen, zoals dagboeken, vergaderingen van de Britse parlement en Britse kranten in Brits-Indië worden onderzocht worden om deze conclusie te bekrachtigen. Ook zou de verslaggeving van andere koloniale sportoverwinningen uit de twintigste eeuw de stelling van McDevitt kunnen toetsen.

Literatuurlijst

- Alter, Joseph S., 'Indian clubs and colonialism: Hindu Masculinity and Muscular Christianity,' *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 46 Issue 3 (juli 2004), 497-534.
- Bingham, Adrian en Martin Conboy, *Tabloid century: the popular press in Britain, 1896 to the present*, Oxford 2015.
- Chand, Dhyana, *Goal!*, Madras 1952.
- Chatterjee, Partha, *The nation and its fragments: colonial and post-colonial histories*, Princeton 1993.
- Cohn, Bernard, 'Representing authority in Victorian India,' in: Eric Hobsbawm, *The invention of tradition*, Cambridge 1983.
- Derks, Marjet, "Omstreden sporterfgoed en culturele herinnering," *De Sportwereld*, 73-74 (2014) 4-9.
- Elias, Norbert en Eric Dunning, *Quest for excitement: sport and leisure in the Civilizing Process*, Oxford 1986.
- Guttman, Allen, *From ritual to record: the nature of modern sport*, New York 1978.
- Hall, Catherine, *Cultures of empire a reader: Colonizers in Britain and the empire in the nineteenth and twentieth centuries*, Manchester 2000.
- Hall, Stuart, *Representation: Cultural representations and signifying practices*, Londen 1997.
- Huizinga, Johan, *Homo Ludens: proeve eener bepaling van het spel-element der cultuur*, Amsterdam 1936.
- Loomba, Anja, *Colonialism/Postcolonialism*, Londen en New York 2015 en 1998.
- Majumdar, Boria, '1928: When the Brits feared losing to a colony (India)', *The Times of India*, 18 juli 2016, via website: The Times of India <<http://blogs.timesofindia.indiatimes.com/flavours-of-kolkata/1928-when-the-brits-feared-losing-to-a-colony-india/>> (16 februari 2017).
- Metcalf, Thomas R., 'Architecture and representation of empire: India, 1860-1910,' *Representations*, No. 6 (Spring 1984), 37-65.
- McDevitt, Patrick F., *May the best man win: sport, masculinity, and nationalism in Great Britain and the Empire, 1880-1935*, Basingstoke 2004.
- Mills, Megan S., 'Community, identity and sport: Anglo-Indians in colonial and postcolonial India,' in James H. Mills (ed.), *Subaltern sports: politics and sport in South Asia*, Londen 2012, 205-216.
- Sen, Ronojoy, *Nation at play: a history of sport in India*, New York 2015.

- Stoddart, Brian, 'Sport, cultural imperialism, and colonial response in the British Empire,' *Comparative studies in society and history*, Vol. 30, No. 4 (Okt., 1988), 649-673.
- Watson, Geoff, 'Affirming Indian identities?: an analysis of imperial rethoric and orientalism in the tours of Indian hockey teams to New Zealand in 1926, 1935 and 1938,' *Sporting Traditions*, Vol 21 no.2 (mei 2005), 119-140.

Bronnen

Geraadpleegd via de online database van *UKPressOnline*, <www.ukpressonline.co.uk> :

Daily Express, 10 maart 1928 - 28 mei 1928.

'Who wants the Olympic Games', *Daily Express*, 10 maart 1928.

'Lacrosse: Spare man', *Daily Express*, 21 maart 1928.

'A man's match', *Daily Express*, 19 maart 1928.

'Hockey: International won by England', *Daily Express*, 2 april 1928.

'Hockey: London team lose to the Indian tourists', *Daily Express*, 3 april 1928.

'Hockey: Dhyan Chand scores five times for the Indians', *Daily Express*, 5 april 1928.

'Olympic Games hockey', *Daily Express*, 11 april 1928.

'Hockey: English and Welsh boys in opposition', *Daily Express*, 14 april 1928.

'Sport in Brief', *Daily Express*, 23 april 1928.

'Hockey: India's hockey team knock out Austria', *Daily Express*, 18 mei 1928.

'Olympic hockey', *Daily Express*, 25 mei 1928.

Daily Mirror, 10 maart 1928 - 28 mei 1928.

'White maharanee', *Daily Mirror*, 14 maart 1928.

'All to-day's sporting gossip: hockey international', *Daily Mirror*, 24 maart 1928.

'Latest sporting gossip: Ireland's hockey surprise', *Daily Mirror*, 28 maart 1928.

'Versatile athlete', *Daily Mirror*, 13 april 1928.

'Tate's superb bowling: West Indians impress in first test with Derbyshire', *Daily Mirror*, 7 mei 1928.

'Olympic hockey', *Daily Mirror*, 21 mei 1928.

'Girl's sacrifice: E.W. Savi's intriguing story of Hill Station life', *Daily Mirror*, 26 mei 1928.

Geraadpleegd via de online database van de *Koninklijke Bibliotheek*, <www.delpher.nl> :

'Het Olympisch hockeytoernooi', *Sumatra Post*, 29 mei 1928.